

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/39/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015200616
Dátum vydania rozhodnutia: 28.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015200616.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliama Pohančenika v právnej veci navrhovateľa: A. L., nar. XX.C. XXXX, bytom Q. č. XXXXX/X, G. - D., právne zastúpeného spoločnosťou : JUDr. Peter Tonhauser, advokát, s.r.o., so sídlom Námestie SNP 17, Banská Bystrica, IČO: 47234725, zastúpenej konateľom JUDr. Petrom Tonhauserom, proti odporkyňi : Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29.augusta č. 8, Bratislava, o výšku starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 10.decembra 2015, č.k. 25Sd/114/2015-209, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 10.decembra 2015, č.k. 25Sd/114/2015-209, m e n í tak, že rozhodnutia odporkyne z 18.mája 2015, číslo XXX XXX XXXX X - I. a XXX XXX XXXX X - II. z r u š u j e a vec vracia odporkyňi na ďalšie konanie.

II. Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 2,00 € na účet právneho zástupcu navrhovateľa, v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 10.decembra 2015, č.k. 25Sd/114/2015-209, potvrdil rozhodnutia odporkyne z 18.mája 2015, číslo XXX XXX XXXX X - I. a XXX XXX XXXX X - II. a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Rozhodnutím XXX XXX XXXX X - I. (ďalej aj „rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku“) odporkyňa podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), § 114 ods. 1, § 259 ods. 1, § 293k a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) od 13.augusta 2010 priznala navrhovateľovi starobný dôchodok v sume 124, 50 € mesačne, zvýšeného od 01.januára 2011 na 126,80 € mesačne, od 01.januára 2012 na 131,00 € mesačne, od 01.januára 2013 na 142,20 € mesačne, od 01.januára 2014 na 151,00 € mesačne a od 01.januára 2015 na 156,20 € mesačne.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X - II. odporkyňa podľa § 112 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z.

navrhovateľovi od 24.januára 2015 odňala „pomerný starobný dôchodok“.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal preukázané, že navrhovateľovi bol právoplatným rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX z 12.februára 2004 podľa § 26a zákona č. 100/1988 Zb. od XX.jS. XXXX priznaný pomerný starobný dôchodok (správne malo byť „starobný pomerný dôchodok profesionálneho vojaka“) a že navrhovateľ neformálnou žiadosťou, doručenou odporkyňou dňa 13.augusta 2013 a doplnenou dňa 20.augusta 2013, požiadal o prehodnotenie už priznaného dôchodku podľa nových predpisov a rozhodnutí najvyššieho súdu a jeho zvýšenie tri roky späť, teda od 13.augusta 2010. Krajský súd nepovažoval opravný prostriedok navrhovateľa za dôvodný, považujúci rozhodnutia odporkyne za súladné so zákonom a ustálenou súdnou judikatúrou, preto ich potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním.

Namietol, že nežiadal o priznanie starobného dôchodku, ale o prehodnotenie už priznaného civilného dôchodku.

Poukázal na to, že od 01.novembra 1988 mu bol podľa § 33 ods. 4 zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakova priznaný príspevok za službu, ktorý sa podľa § 89 ods. 2 zákona č. 114/1998 Z.z. o sociálnom zabezpečení vojakov považuje za výsluhový dôchodok podľa tohto zákona a podľa § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov sa považuje za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. Keďže pri určení výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, ktoré boli zhodnotené na účely výsluhového príspevku a v nich dosiahnuté hrubé zárobky, a až po takom stanovení (teoretickej) výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť v pomernej časti, zodpovedajúcej dobe služby, najviac však o sumu príspevku za službu považovaného za výsluhový dôchodok, nie je zrejmé, prečo odporkyňa od (teoretickej) sumy starobného dôchodku odpočítala sumu 251,61 €, zodpovedajúcu dobe služby zhodnotenej pre nárok na výsluhový dôchodok), ktorá nezodpovedá priznanému výsluhovému príspevku vo výške 1900 Kčs.

Navrhovateľ nepovažoval za pravdivé tvrdenie odporkyne a krajského súdu, že v rozhodnutí o priznaní starobného dôchodku bola do doby zamestnania započítaná aj doba služby a osobné vymeriavacie základy za túto dobu, lebo vymeriavacie základy za 27 rokov I. kategórie funkcií neboli zohľadnené v dávke z osobitného systému sociálneho zabezpečenia (príspevku za službu) v celom rozsahu vzhľadom na výpočet tejto dávky podľa § 33 ods. 2 zákona č. 76/1959 Zb.

Namietol tiež, že suma starobného dôchodku 120,80 € (zrejme mienil sumu 124, 50 €) bola určená ako rozdiel sumy starobného dôchodku 372,37819 € zodpovedajúcej zamestnaniu v III. pracovnej kategórii, teda bez zohľadnenia doby služby, a sumy 251,61317993 €.

Taktiež podľa navrhovateľa nie je pravdivé tvrdenie, že do vzniku nároku na starobný dôchodok, teda k XX.C. XXXX získal 38 rokov zamestnania; získal 27 rokov služby, k čomu je potrebné pripočítať 16 rokov zamestnania v III. pracovnej kategórii, čo uznala i odporkyňa v rozhodnutí číslo XXX XXX XXX z 12.februára 2004, ktorým mu bol priznaný starobný pomerný dôchodok.

Príspevok za službu podľa jeho názoru nemôže plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia, lebo jeho výška nezodpovedá výške starobného dôchodku primeraného dobe trvania služobného pomeru.

Napokon namietol, že krytou sociálnou udalosťou v zmysle čl. 15 ods. 1 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128 (č.416/1991 Zb.) je prežitie ustanoveného veku, pričom čl. 33 ods. 2 tohto dohovoru predpokladá súbeh dávok za tú istú sociálnu udalosť. Zo zákona č. 328/2002 Z.z. však nevyplýva, že by výsluhový dôchodok bol dávkou poskytovanou za prežitie určitého veku, t.j. za tú istú sociálnu udalosť, za ktorú je poskytovaný starobný dôchodok.

Z uvedených dôvodov navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, obe rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne uplatnil nárok na náhradu trov konania.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Konanie o opravnom prostriedku (návrh na preskúmanie rozhodnutia odporkyne) sa začalo podaním opravného prostriedku dňa 11.11.2013, preto sa toto súdne konanie dokončí podľa O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že:

- navrhovateľ v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia vojakov získal 27 ukončených rokov služby (vrátane doby základnej vojenskej služby) a od 01.novembra 1988 mu bol podľa § 33 ods. 1 písm. b) č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení zákona č. 65/1978 Zb. priznaný príspevok za službu, keďže ako vojak z povolania získal v služobnom pomere, vrátane základnej vojenskej služby dobu 27 rokov .

- navrhovateľ v tzv. „civile“ získal ďalšie doby, hodnotiteľné ako doby zamestnania, a to pred 18.rokom veku od 02.októbra 1959 do XX.C. XXXX, a po 18.roku veku od XX.C. XXXX do 31.augusta 1961 a od 01.novembra 1988 do XX.C. XXXX; po dovŕšení veku 60 rokov nebol ďalej zamestnaný (poistený). Podľa § 89 ods. 2 zákona č.114/1998 Z.z. výsluhové príspevky priznané podľa § 33 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. v znení zákona č. 65/1978 Zb. sa považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona.

Citované ustanovenie je potrebné vykladať tak, že príspevok za službu navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č.114/1998 Zb. iba sa zaň považuje, a to na účely jeho ďalšej výplaty už z osobitného systému sociálneho zabezpečenia vojakov.

Pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle, aby sa na príspevok hľadelo ako na „výsluhový dôchodok“ taký úmysel by vyjadril jednoznačne tak, že by uviedol „výsluhový príspevok ... je výsluhovým dôchodkom podľa tohto zákona“. Aj v zmysle § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z.z. preto výsluhový príspevok nie je výsluhovým dôchodkom priznaným podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z.z., naďalej je príspevkom za službu a za výsluhový dôchodok sa iba považuje na účely jeho ďalšej výplaty podľa ustanovení zákona č. 328/2002 Z.z.

Pre posúdenie otázky, či je možné krátiť starobný dôchodok navrhovateľa podľa článku 33 ods. 2 Dohovoru o starobných, invalidných a pozostalostných dávkach (č.128) , zverejneného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. bolo potrebné vysporiadať sa s tým, či príspevok za službu má charakter dávky v starobe.

Je potrebné zdôrazniť, že v prípade súbehu výsluhového príspevku so starobným dôchodkom v čase účinnosti zákona č. 76/1959 Zb. by navrhovateľovi patrilo podľa jeho voľby buď príspevok priznaný podľa zákona č. 76/1959 Zb. podľa § 33 ods. 5 tohto zákona alebo dôchodok.

Príspevok za službu, rovnako ako výsluhový dôchodok podľa zákona č. 114/1998 Z.z. a zákona č. 328/2002 Z.z., je dávkou, priznávanou za výsluhu určitého počtu rokov služby vojaka z povolania (profesionálneho vojaka).

Z dôvodovej správy k zákonu č. 222/2003 Z.z. vo vzťahu k novelizácii zákona č. 100/1988 Zb. vyplýva, že výsluhový dôchodok, ako aj dávky považované za výsluhový dôchodok podľa tohto zákona, majú od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) charakter dávky v starobe, vyplácanej z osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľa, že v jeho prípade neprichádza do úvahy krátenie tzv. teoretickej výšky starobného dôchodku podľa článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128.

Navrhovateľ ukončil služobný pomer dňom 31.októbra 1988, teda v čase, kedy bol účinný zákon č. 100/1988 Zb. V zmysle § 132 ods. 1 a) zákona č. 100/1988 Zb. by mu vzhľadom na viac ako 25 rokov zamestnania a viac ako 20 rokov služby v I. kategórii funkcií nárok na starobný dôchodok vznikol dosiahnutím veku 55 rokov.

Vek 55 rokov navrhovateľ dosiahol dňom XX.C. XXXX, teda už za účinnosti zákona č. 114/1998 Zb. podľa ktorého sa jeho príspevok za službu považuje za výsluhový dôchodok podľa tohto zákona. Tento zákon nadobudol účinnosť dňom 01.mája 1998. Od uvedeného dňa sa na sociálne zabezpečenie vojakov už nemohlo použiť ustanovenie § 130 až § 145 zákona č. 100/1988 Zb. (§ 103 ods. 1 bod 2 zákona č. 114/1998 Z.z.), navrhovateľovi teda už nevznikol nárok na starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb.

Po prijatí zákona č. 114/1998 Zb. zákonodarca následne reagoval na úpravu zabezpečenia profesionálnych vojakov aj úpravou nároku profesionálnych vojakov na starobný dôchodok podľa zákona č.100/1988 Zb., teda všeobecného predpisu o sociálnom zabezpečení a to zákonom č.107/1999 Zb. o zvýšení dôchodkov v roku 1999.

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. profesionálnemu vojakovi sa do doby zamestnania potrebnej na nárok na starobný dôchodok nezapočítava profesionálna služba, ak túto službu vykonával v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok alebo ak policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby bol priznaný invalidný výsluhový dôchodok.

Zákonom č.107/1999 Zb. bol súčasne s účinnosťou od 01.júla 1999 do zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení vložený § 26a, upravujúci podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok profesionálneho vojaka tak, že profesionálny vojak má nárok na pomerný starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 10 rokov a dosiahol vek aspoň 60 rokov, pričom do doby zamestnania potrebnej na nárok na pomerný starobný dôchodok sa nezapočítava profesionálna služba, ak túto službu vykonával v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok .

Ako je uvedené vyššie, príspevok navrhovateľa za službu nie je výsluhovým dôchodkom, iba sa za takú dávku považuje, a to na účely jeho valorizácie a ďalšej výplaty z osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov. Vzhľadom na tento záver navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný dôchodok dosiahnutím veku 55 rokov, teda dňom XX.. XXXX a v jeho prípade neboli splnené podmienky pre priznanie pomerného starobného dôchodku profesionálneho vojaka podľa § 26a zákona č. 100/1988 Zb. až od dosiahnutia 60.roku veku. Odvolací súd preto dospel k záveru, že rozhodnutím

číslo XXX XXX XXX z 12.februára 2004 bol navrhovateľovi pomerný starobný dôchodok od XX.. XXXX priznaný nesprávne podľa § 26a a mal byť priznaný podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb.

V zmysle § 260 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. dávky dôchodkového zabezpečenia, priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za dávky podľa zákona č. 461/2003 Z.z. tohto zákona, a to v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003; ak nárok na výplatu týchto dávok, trval k 31. decembru 2003, dávky, sa vyplácajú aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Nárok na výplatu starobného dôchodku a pomerného starobného dôchodku, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa posudzuje po 31. decembri 2003 podľa predpisu účinného od 1. januára 2004. Odporkyňa teda nemohla pri posudzovaní žiadosti navrhovateľa o prehodnotenie výšky tohto druhu dôchodku postupovať podľa § 95 zákona č. 100/1988 Zb., účinného pred 1.januárom 2004.

Odvolací súd ako nedôvodnú vyhodnotil námietku navrhovateľa, že pri určení tzv. teoretickej výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia mala odporkyňa v preskúvanom rozhodnutí I. z 18.mája 2015 do doby dôchodkového poistenia nezapočítala aj doby, ktoré boli zhodnotené na účely výsluhového príspevku. Doby zhodnotené pre nárok na príspevok za službu boli totiž navrhovateľovi pre zistenie teoretickej sumy starobného dôchodku týmto rozhodnutím hodnotené v plnom rozsahu.

Navrhovateľ namietal, že odporkyňa nevykonala výpočet sumy starobného dôchodku po zohľadnení skutočnosti, že službu vykonával v I. kategórii funkcií. Túto námietku navrhovateľa odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. profesionálnemu vojakovi sa do doby zamestnania potrebnej na nárok na starobný dôchodok nezapočítava profesionálna služba, ak túto službu vykonával v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok alebo ak policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby bol priznaný invalidný výsluhový dôchodok.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že navrhovateľ nevykonával profesionálnu službu v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, tento dôchodok mu nebol priznaný. Priznaný mu bol výsluhový príspevok.

Podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Keďže navrhovateľovi nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb., nebol mu priznaný výsluhový dôchodok, v zamestnaní získal viac ako 25 rokov a službu vojaka z povolania v I.kategórii funkcií vykonával v rozsahu 20 rokov, podľa názoru odvolacieho súdu mu dňom X..XXXX, ktorým dovŕšil vek 55 rokov, vznikol nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. c) v spojení s § 94 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. a tento nárok mu zostal zachovaný v súlade s § 175 zákona č. 100/1988 Zb., resp. § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. Dobu zamestnania (dôchodkového poistenia) navrhovateľa od XX.. XXXX je potrebné považovať za dobu zamestnania (dôchodkového poistenia) po vzniku nároku na starobný dôchodok.

Odporkyňa základnú výmeru starobného dôchodku určila v rozsahu 60% priemerného mesačného zárobku za 20 rokov zamestnania v zamestnaní I. pracovnej kategórie a túto základnú výmeru pri

celkovej dobe 37 rokov zamestnania od 18.roku veku do 55.roku veku zvýšila o 34%, teda o 2% za 17 rokov zamestnania v I. pracovnej kategórii ($37 - 20 = 17$) na 94% priemerného mesačného zárobku (ďalej len „PMZ“). Tento postup je súladný s § 260 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v spojení s § 22 ods. 1 písm. a) bodu 1, ods. 2 a 3 zákona č. 100/1988 Zb.

Nárok na starobný dôchodok navrhovateľovi vznikol podľa zákona č. 100/1988 Zb. Pri výpočte teoretickej sumy dôchodku bola preto odporkyňa povinná postupovať v súlade s týmto zákonom.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. priemerný mesačný zárobok je mesačný priemer hrubých zárobkov dosiahnutých v piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokoch v rozhodnom období; ak prichádza do úvahy viac rozhodných období, je priemerným mesačným zárobkom mesačný priemer hrubých zárobkov z toho rozhodného obdobia, v ktorom je tento priemer najvyšší. Za nedôvodnú preto považoval odvolací súd námietku navrhovateľa, že odporkyňa mala pre zistenie teoretickej výšky starobného dôchodku započítať aj hrubé zárobky navrhovateľa v dobách, ktoré boli zhodnotené na účely príspevku za službu, čím zrejme myslel hrubé zárobky za všetky kalendárne roky služby.

Rozhodným obdobím je podľa § 12 ods. 3 písm. a) a c) zákona č. 100/1988 Zb. obdobie desiatich po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov pred rokom, v ktorom vznikol nárok na dôchodok, alebo v ktorom občan naposledy skončil zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. a) až l) alebo zamestnanie II. pracovnej kategórie, ak bol zamestnaný v týchto zamestnaniach aspoň 20 rokov, alebo zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. a), ak bol zamestnaný v tomto zamestnaní aspoň päť rokov.

Z preskúmaného rozhodnutia odporkyne vyplýva, že PMZ zisťovala z obdobia desiatich kalendárnych rokov 1992 až 2001 a v rámci tejto doby z piatich zárobkovo najlepších rokov 1997, 1998, 1999, 2000 a 2001. Odporkyňa však nevykonala výpočet PMZ podľa § 12 ods. 3 písm. a) a c) zákona č. 100/1988 Zb.

V zmysle § 7 písm. a) bod 1 až 3 zákona č. 100/1988 Zb. z dôchodkového zabezpečenia sa poskytujú starobný dôchodok, invalidný dôchodok, čiastočný invalidný dôchodok.

Zákonodarca upravil podmienky nároku na starobný dôchodok v druhom diely zákona č. 100/1988 Zb. rôzne pre tri rôzne situácie, a to v § 21 a nasl. (starobný dôchodok), v § 26 (starobný pomerný dôchodok) a v § 26a (pod názvom „starobný pomerný dôchodok profesionálneho vojaka“). Bez ohľadu na rozdiel v názve týchto troch dávok sociálneho zabezpečenia ide v každom jednom prípade o starobný dôchodok. V zmysle uvedeného preto žiadosť navrhovateľa o prehodnotenie civilného dôchodku je potrebné považovať za žiadosť o prepočet a zvýšenie starobného dôchodku, priznaného v nesprávnej výške (i od nesprávneho dátumu).

Podľa § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznála alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka

- a) priznála v nižšej sume, ako patrí,
- b) vypláca v nižšej sume, ako patrí,
- c) odoprela neprávom alebo
- d) priznála od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí.

Podľa § 112 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. dávka sa odníme, zníži alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila.

Podľa názoru odvolacieho súdu bez ohľadu na to, že navrhovateľ požiadal o prehodnotenie výšky starobného dôchodku až žiadosťou z 13.augusta 2013, vzhľadom na priznanie a výplatu starobného

dôchodku od XX.C. XXXX odporkyňa mala vykonať prepočet starobného dôchodku podľa § 21 a nasl. k XX.. XXXX v zmysle vyššie naznačeného, vykonať krátenie podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 pri zohľadnení výšky príspevku za službu (považovaného za výsluhový dôchodok), na ktorú mal navrhovateľ nárok ku dňu XX.C. XXXX, k výslednej sume starobného dôchodku pripočítať zvýšenie dôchodku za dobu zamestnania po vzniku nároku na starobný dôchodok a príslušnú úpravu podľa zákona č. 306/2002 v znení zákona č. 639/2002 Z.z. ako aj zvýšenia podľa č. 222/2003 Z.z. a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. Ako je vyššie uvedené, dňom dovŕšenia dôchodkového veku príspevok za službu nadobudol charakter dávky v starobe vo výške, v ktorej je príspevok vyplácaný k tomuto dňu; nie je však žiadny právny základ pre taký postup, pri ktorom by sa krátenie podľa článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 malo vykonať z takej sumy starobného dôchodku, v ktorej je zahrnuté aj zvýšenie za dobu zamestnania po vzniku nároku na starobný dôchodok.

V zmysle § 112 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. môže na základe takto zistenej výšky rozhodnúť o zvýšení vyplácaného starobného dôchodku maximálne od 13.augusta 2010, resp. rozhodnúť o jeho znížení podľa § 112 ods. 6 zákona.

Vzhľadom na nedostatočne zistený skutkový stav vo vzťahu k rozhodnutiu i priznaniu starobného dôchodku je nepreskúmateľným aj rozhodnutie odporkyne o odňatí starobného pomerného dôchodku profesionálneho vojaka.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, obe preskúmané rozhodnutia zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie (§ 250ja ods.2 O.s.pv spojení s § 250j ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.).

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. Právny zástupca navrhovateľa síce uplatnil v konaní pred súdom prvého stupňa i v odvolaní náhradu trov konania, ich výšku však v lehote podľa § 151 ods. 2 O.s.p. nevyčíslil. Odvolací súd preto náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal. Priznal mu len náhradu trov poštovného vo výške 2,00 € za podanie opravného prostriedku; pokiaľ ide o následné podania tak v priebehu konania pred krajským súdom ako aj v odvolacom konaní, ktorými navrhovateľ osobne dopĺňal svoj opravný prostriedok a predkladal kópie súdnych rozhodnutí v iných veciach, trovy s tým spojené odvolací súd nepovažoval za trovy, potrebné na účelné uplatňovanie práva navrhovateľa a preto mu ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.